Danskernes Historie Online
Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliserings-projekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: https://slaegtsbibliotek.dk
Danske Slægtsforskere: https://slaegt.dk

ABC

for Børn.

Lokalhistorisk Forening
for Klejtrup Sogn 1993

T I L L Y K K E

siger man normalt ved en fødselsdag, men når fødselsdagsbarnet er på 25o år, kan det være svært at finde en at overbringe sin lykønskning til.
I LOKALHISTORISK FORENING mener vi, at de, der har tegnet skolen gennem de mange år - ud over de skiftende lærere, der sandelig har taget deres slid og slæb - at SKOLEN først og fremmest har været de mange generationer af børn, der har passeret igennem de forskellige skoler, som I vil kunne læse om på de følgende sider.

Måske har nogle af jer endnu besvær med at kunne læse, men vi håber, at I vil gemme dette hæfte og senere taget det frem og så mindes det, der forhåbentlig for jer har været en god tid i JERES skole.

Vi vil lade jer være repræsentanter for de mange, mange børn, der har passeret igennem Klejtrup sogns skolevæsen før jer. Foreningen vil derfor lade dette hæfte være en slags "jubilæumsgave" til jer, som skal bære skolen videre. Måske bliver det nogle af jer, der ad åre skal skrive videre på sognets skolehistorie.

Bestyrelsen

Tegninger: Knud Bødker. Tekst: Villy Jensen.

I år er det 250 år siden, Klejtrups første skole blev taget i brug. Det giver en kærkommen anledning til, at vi, midt i vores fortravlede hverdag stopper lidt op, markerer årsdagen og tænker lidt tilbage. Et kvart årtusind er lang tid. Tænk, hvis vi kunne snakke med en skoleelev fra Klejtrup skole anno 1743. Hvad kunne sådan en dreng ikke fortælle??

Vi ville sikkert få en beretning om en lang skoledag oven på flere timers hårdt morgenarbejde i hans plads, for han var sikkert allerede sendt hjemmefra for at tjene, så han måtte jo arbejde for føden, inden han kunne tillade sig den luksus at gå i skole. Derefter kunne han måske berette om en lang skolevej, som måtte tilbagelægges til fods, og gerne i løb, for husbond slap nok ikke sin arbejdskraft ud, før det var strengt nødvendigt. Derfor besværet med at holde sig vågen i den varme skolestue, - og kløene!

Der vankede masser af klø i datidens skoler. Vel ikke af ondskab og heller ikke altid som straf, men som et anerkendt pædagogisk middel til børnenes eget bedste. Man mente nemlig i fuldt alvor, at hvis en elev var lidt tungnem og havde lidt svært ved at lære, skulle stoffes bare bankes ind, - deraf kommer vel udtrykket "at slå noget fast". Jo dummere en elev var, jo flere klø skulle der altså til. Der sad så en stakkels tung elev og fik flere og flere klø og blev dummere og dummere af det. Nu siger al pædagogik nemlig, at korporlig straf virker blokerende for indlæring, - og altså fordummende!

Datidens skole var papirløs. Det var billigt og praktisk. Man skrev i en kasse med vådt sand. Det skrevne kunne så glattes ud igen, og det våde sand genbruges. Senere fik man små skifertavler og grifler at skrive med. Også her kunne man let viske ud og genbruge. Senere skal jeg love for, at skolen ikke blev ved med at være papirløs. Læssevis af skrivehæfter og fotokopierede ark har vore dages elever slæbt hjem. Sikkert alt for meget unødvendigt papir. Mange af eleverne har sikkert aldrig nogensinde kigget mere på de mange fine fotokopier, som er fremstillet i temmelig dyre domme. I nogle år havde man nok den teori, at jo mere papir, des mere lærdom. - En teori, der måske ikke var mere sand end den gamle med at "jo flere klø, des mere lærdom".

Nu er man så måske igen på vej til den papirløse skole. Det er ikke så fjernt at forestille sig, at eleven går hen og skriver sin opgave på EDB og gemmer opgaven i maskinen. Senere går læreren hen og kalder elevens tekst frem på skærmen, retter den og giver en bedømmelse, hvorefter teksten godt kan viskes ud igen, akkurat som teksten i det våde sand.

Jeg synes, det er en vældig god ide at markere Klejtrups skolejubilæum med udgivelsen af dette hæfte. Og jeg synes ikke mindst, det er en god ide at give hæftet som gave til skoleeleverne på Brattingsborgskolen anno 1993. Jeg tror, det vil blive gemt og taget frem igen og læst med en ny forståelse om nogle år, så det er sikkert en varig gave, som både elever og forældre vil forstå at værdsætte.

Fra min side skal der lyde en stor TAK til Lokalhistorisk forening for Klejtrup Sogn, der med Villy Jensen i spidsen har udført et kæmpearbejde i forbindelse med udgivelsen af dette hæfte.
Også TAK for jeres arbejde i det daglige. Det er mit håb, at der altid vil være nogen, der vil forske i fortiden og fortælle om den. Hvis vi ikke kender vor fortid og er i stand til at "høre historiens vingesus", bliver vor tilværelse nemlig meget fattigere.

TILLYKKE med "Skolen gennem 250 år" - og hermed ønsket om alt muligt held og lykke og god arbejdslyst fremover.

Gunnar Korsbæk.
Borgmester.

SKOLE I 250 ÅR.

Umiddelbart lyder 250 år som et uendeligt spand af år, og målt med vor almindelige målestok er det da også et pænt stykke hen ad livets landevej. Med lidt tankeleg kan vi sætte det i relation til de drenge og piger, der i år er startet i 1. klasse i "Brattingsborgskolen". Med deres regnekundskaber på nuværende tidspunkt kan de nok ikke finde nogen generationsmæssig forbindelse med de elever, der begyndte i Klejtrup Sogns første skole i 1743. Vi kan hjælpe lidt på regnestykket ved at skyde på, at det er noget i retning af deres tip, tip, tip,tip, tip, tip, tip-oldefar eller -mor, der var første elever i skolen, hvis nogen af de nuværende elever da kan føre deres aner så langt tilbage i Klejtrup sogn.

På et anden led kan man måske synes, at 250 år ikke er så langt tilbage, hvis det da virkelig først er da, vi begyndte at få en form for bolig viden ind i vort samfund. Nu stod landboungdommen ikke i forreste række, når der skulle deles kundskaber ud. Skylden var ikke mindst hjemmenes, herunder de arbejdsgivere (husbonde), der ikke var tilbøjelige til at give den fornødne frihed til deres billige arbejdskraft, men vel også ud fra devisen:"hva' nøt' er'et te'".

Allerede Christian II gjorde et forsøg på at få bønderbørnenes skolegang sat i et vist system, men efter reformationen i 1536 blev det direkte påbudt sognedegnene, at de skulle undervise ungdommen i den kristne børnelærdom, d.v.s. i Luthers katekismus. Man vil deraf se, at det fornødne var det religiøse, hvorfor man da også har sagt om skolen, at det er "kirkens datter".

"Sognedegnen" - hvad er han for en størrelse? Ja, det var før tiden, vi i den her givne anledning beskæftiger os med, indehaveren af en stilling, hvis besidder foruden "degnelæsning" med ungdommen skulle bestride sådanne væsentlige opgaver som at forestå kirkesangen, ringe med kirkeklokken morgen og aften, og desuden besørge præstens embedsskrivelser, "løbe med præstetasken" som man sagde.

I Christian IV danske lov hedder det således "at Dægnen paa Landsbyen skulle foruden den Undervisning, som skeer om Søndagen ogsaa eengang om Ugen undervise Ungdommen i Børnelærdom, saa at udj(udi) Sognet, det hele Sogn Ungdommen een Gang bliver af Dægnen undervist og paa det sligt den beqvemmeligen skeer, skal Ungdommen af Torper og smaa Byer forføje sig til den Stæd, som Dægnen dem henstævner med Præstens Villie og Raad". (Kirkeordin. af 1539).

Hvem var denne degn, man betroede dette embede? - Ja, det var et blandet klientel, man rekrutterede fra. Hvor der var latinskoler i nærheden, var det ofte disciple herfra, der bestred jobbet især for at skaffe indtægter til disse undervisningsanstalter. Disse "løbedegne" havde ikke altid succes med deres forehavende. Interessen var ikke overvældende, og det gik vel også ud over deres egen skolegang, så omkring 1680-85 fandt man, at denne ordning skulle bringes til ophør.

Det gik meget, meget sindigt med at få skolevirksomheden grundfæstet. Bedst var det de steder, hvor Frederik IV efter 1721 oprettede sine "rytterskoler", 24o af slagsen opførte han. Hvor man ikke kunne drage nytte af sådanne, var der nogle, især godsejere, der lod sig inspirere af kongens initiativ og lod opføre skoler inden for deres godsers område. Havde man ikke "studerede" folk til at køre disse skoler, kunne mindre da også gøre det. Vi husker bl.a. fra Blichers "Æ bindstow", at "Kræn Koustrup var murermejster om æ sommer å skuelmejser om æ vinter". Når det så tilføjes, at han var lige god til begge bestillinger, var man vel godt kørende. Noget så moderne som en seminarieuddannelse ser vi først, da seminariet i Tønder oprettes som landets første i 1786.

Et egentligt ordnet skolevæsen for bondebefolkningens børn kom først med Christian VI forordning om skoler på landet af 1739. Se, nu er vi ved at nærme os "vor tid", eller tiden, hvorfra vort skolevæsen kan følges. Formentlig har den førnævnte forordning pålagt biskopperne at få forordningen ført ud i livet. På Landsarkivet kan vi i Viborg bispearkiv se indberetning fra stiftets provster, hvor disse efter indstilling fra præsterne giver en status for så vidt angår skoletilstanden. Hersompræsten skriver for Klejtrup "----men var dog alt under bygning". Indberetningen er dateret den 9. juli 1742, så det harmonerer meget godt med, at Ejnar Poulsen (EP) i "Viborg Amts Degne- og Skolehistorie" skriver, at Klejtrup skole er bygget 1743.

Indtil skrivende stund har jeg ikke kunnet finde en dato for denne første skoles ibrugtagning. Jeg gætter på, at det var ved novembertide, uden at jeg dog kan give klare motiver for denne antagelse.

Skolen lå på Brugsens "towt". Et udsnit fra et kort, tegnet 1815, viser skolens beliggenhed i forhold til kirken. Bemærk, at der gik en vej fra Søvej forbi skolen mellem denne og kirkediget, der da lå nordligere end idag. Vejen fortsatte så bag om det nuværende bageri og løb først ud i Skårupvej et stykke oppe ad denne. Denne vejføring har indebåret, at der var sammenhæng i skolejorden.

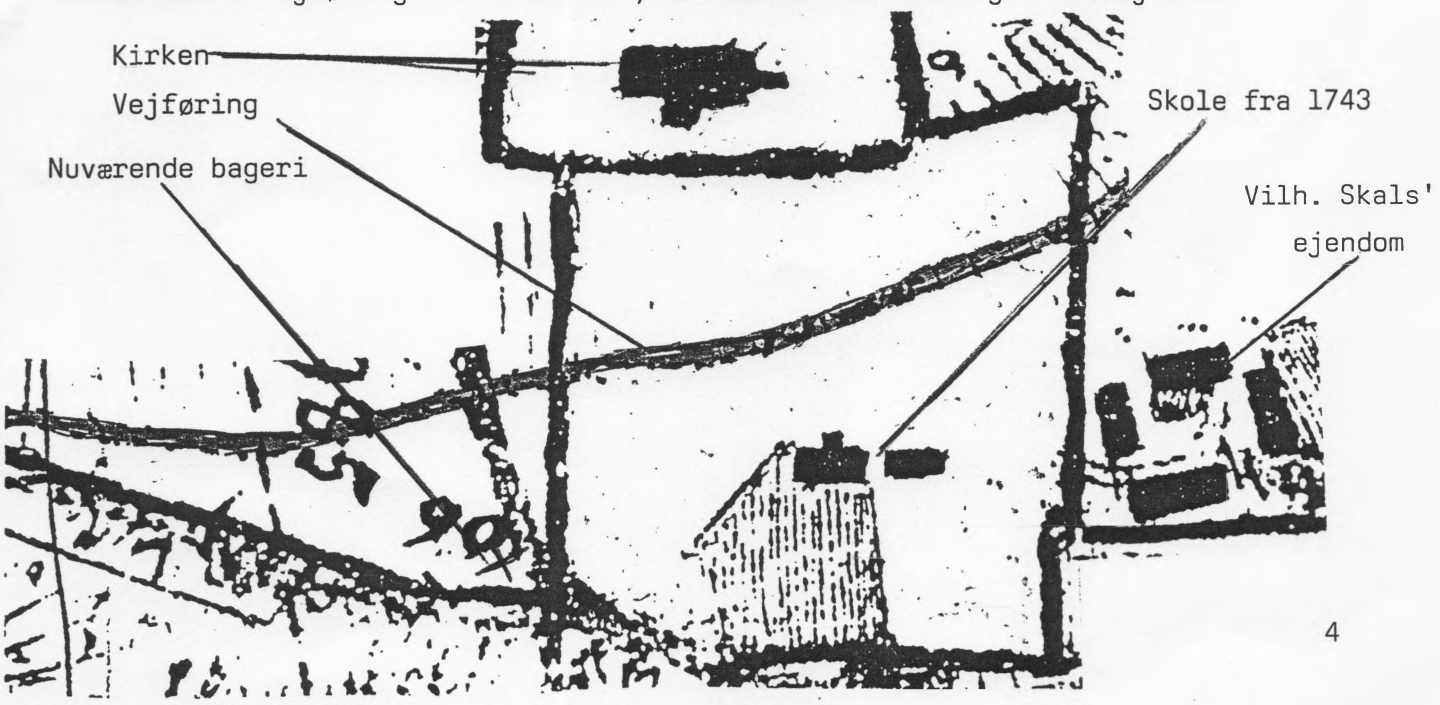

Om skolebygningen skriver E.P. i sin bog, at den var på 9 fag hus til bolig og skolestue og 8 fag udhus.

På skitsen ser vi, at udhuset (staldbygningen) har ligget separat i forhold til skolebygningen, hvilket ikke var tilfældet alle steder. Stadig ifølge E.P. var skolelodden på 6 td. land, senere udvidet til lo tdl. Det vil man kunne regne sig frem til, idet skolejordens matr. nr. 1 foruden arealet ved Brugsforeningen omfatter hele den nordlige side af Viborgvej op til krattet, og ligeledes den sydlige side af Skårupvej et godt stykke op, indbefattet Bakkevænget og Holger Sørensensvej m.m.

Interesserede parcelhusejere i disse områder kan se på deres matr. nr., hvorvidt de har et nummer, der begynder med 1, i så fald er det gammel skolejord. Er begyndelsestallet derimod 3, hvad det er for så vidt angår ejedommene længere oppe ad Skårupvej samt Fuglevænget, er jorden på et tidspunkt udstykket fra Grethe Vammens gård.

Skolelodden skulle iøvrigt kunne føde 1 hest, 2 køer og 8 får. Hvor gode avlsbrugere de skiftende skoleholdere har været, ved vi ikke særligt meget om, dog skriver pastor P.E.Benzon i sin bog med minder fra Hersom-tiden (han var i embedet 1884-9o) om lærer Vammen i forhold til pastoratets øvrige lærere, at han var den dygtigste af de tre, men det er ikke sikkert, at det betød så forfærdelig meget.

Vi har bedt vor hustegner ud fra det, vi ved om skolens størrelse, at sandsynliggøre, hvorledes den har set ud, men det er naturligvis kun et skud, men vi tror ikke, at Knud Bødker tager meget fejl.

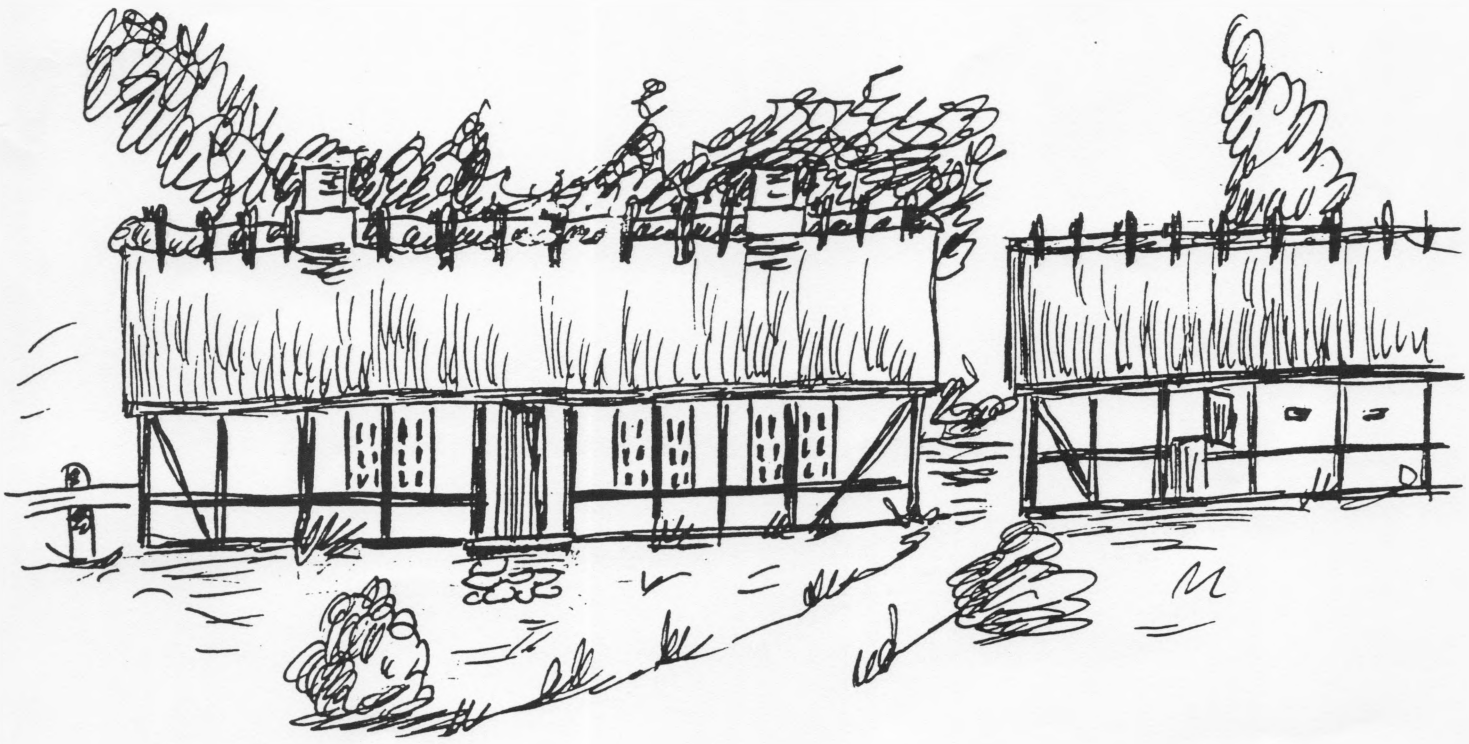

DEN "NYE" SKOLE.

Lader vi det foregående være om ikke "forhistorisk", så ligger det alligevel så fjernt fra vor tid, at vi må erkende, at vi ved for lidt om denne skole. Lad os gå over på den anden side af Skaarupvej, hvor der blev opført en ny skole i 1857. "Nær kirken" skriver E.P. Vi vil nok med vort lokalkendskab hævde, at den første skole lå nærmere kirken end denne.

Vi har avertissement såvel angående opførsel af "den nye skole" som om nedrivning af den gamle. Dette annonceres i Hobro Avis, henholdsvis den 7. marts og den 17. oktober 1857.

Bekjendtgjørelser.

Tirsdagen den 10de Marts forstkommende Formiddag Kl. 10, bliver i Kleitrup Skole afholdt offentlig **Licitation** over Opførelse i anstundende Sommer af en **ny grundmuret Skolebygning** sammesteds.

Tegningen til Skolebygningen samt Overslag og Licitationsconditioner ligge til Eftersyn i Kleitrup Skole.

Rinds-Gislum Herreders Contoir i Hobro, den 2den Marts 1857.

C. W. Schønberg.

Efter Begjæring af Hersom Pastorats Sogneforstanderskab bliver ved offentlig **Auction,** som afholdes i Kleitrup Skole Tirsdagen den 27de dennes, Formiddag Kl. 10, bortsolgt den gamle Skolebygning til Nedbrydelse, samt endvidere noget Inventarium, 2 Bilæggerkakkelovne, nogle Skoleborde og Bænke.

Rinds-Gislum Herreders Contoir i Hobro, den 15de October 1857. C. W. Schønberg.

Man kunne nok rappe fingrene på de tider, når man betænker den relativt korte tid, mellem at man sætter licitationen i gang for bygning af den nye skole, og til man er parat til at fjerne den gamle. Ja, det gik endda hurtigere,end man ser af hosstående, idet det af konditionerne, som anvendtes ved licitationen, fremgår, at skolen skal være færdig 1. august.

I Sogneforstanderskabets arkiv på Landsarkivet ser vi "byggesagen", idet der foreligger et referat fra herredsfogedens sekretær Seideling, der skriver, at ved licitationen er foruden lærer Monrad og gårdmand Søren Knudsen af Hærup ligeledes også sognepræsten til stede som Sogneforstanderskabets formand. Det bliver af herredsfuldmægtigen understreget, at LICITATIONEN ER VEL BEKENDTGJORT, IDET DET ER FORKYNDT VED KIRKESTÆVNE I VAMMEN, LINDUM, BIGUM, SKALTZ, TOSTRUP, ROUM, HVILSOM, ØLS OG HVORNUM SOGNE, I HOBRO AVIS SAMT VED TROMMESLAG SAMMESTEDS:

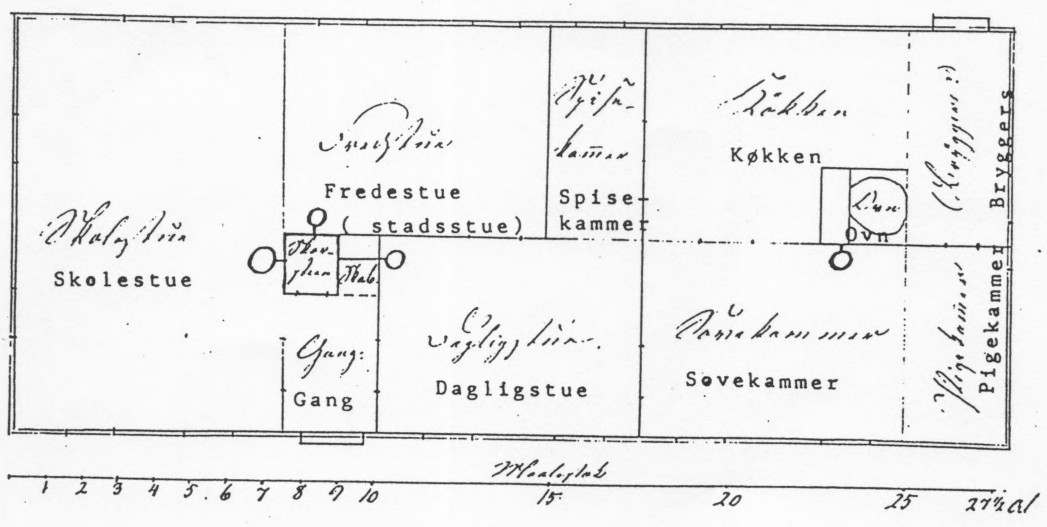

Grundtegning af Kleitrup Skole.

Ved licitationsmaterialet findes omstående tegning, der viser, hvorledes skolebygningen skulle indrettes. Den blev senere ombygget, først i 1912 og igen allerede i 1918. Mærkeligt nok er der ikke i materialet nævnt noget om, at der skulle opføres udhuse/staldbygning, men disse er opført på samme område.

Vi har et billede, som nok ikke er så tydeligt i fotogengivelse,og overførsel fra glasplade til papir kan derfor nok også forringe kvaliteten. Det er taget af mejeribestyrer Chr. Holm, der kom til Klejtrup 19o2. Det er taget inden for de første 3 år derefter, da Brugsforeningens bygning ikke ses at være opført, og dette skete i 19o5.

Det er lægeboligen, vi ser i forgrunden og altså skolen med to udbygninger bagved til venstre herfor.

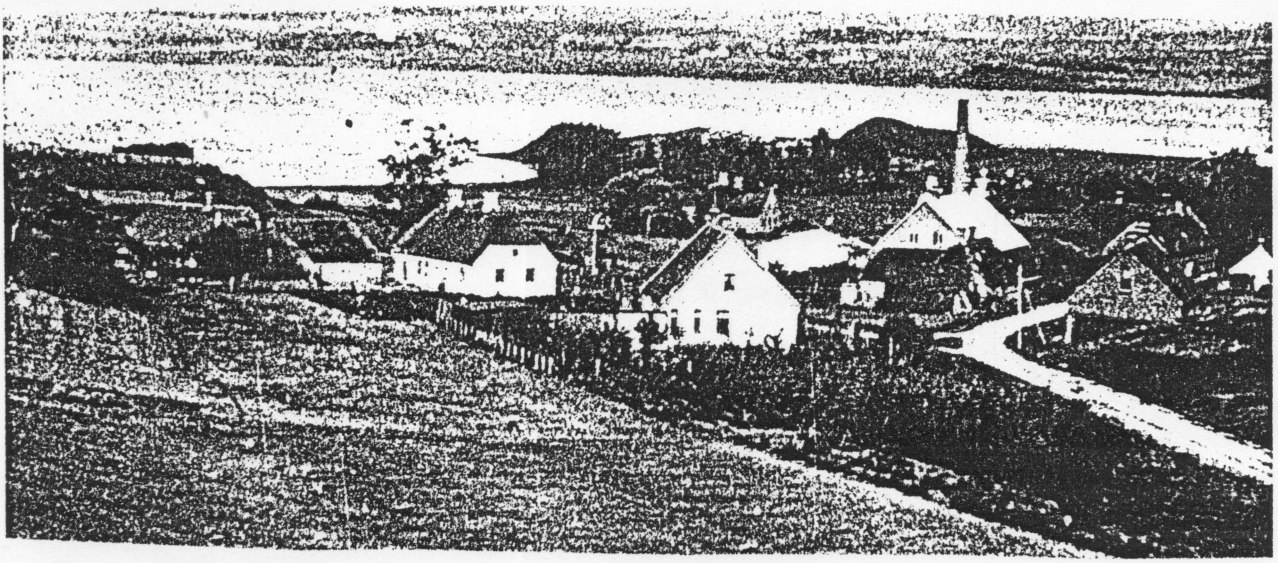

Den ved licitationen forelagte beskrivelse af det forestående arbejde omtaler ikke mindst dimensioner af det træ, der skal anvendes. Det fremgår af materialet, at kommunen selv sørger for uden,for licitationen, beredning af grunden, opfyldning m.v. Kommunen leverede også selv de fornødne kampesten til grund og bygning og brændte sten til grund samt kalk og murersand. Derudover tømmer, lægter og fjæl samt det fornødne tækkemateriale, hertil "simer, langhalm og møntørv".

Murer- og tømrerarbejdet blev ved licitationen givet til "den næstmindstbydende", gårdmand Jens Mortensen i Hersom og til den "mindstbydende", husmand Jens Jacobsen i Hvornum for henholdsvis 9oo rigsdaler og 88o rigsdaler. For sidstnævntes vedkommende er der indsat en "selvskyldnerkautionist", nemlig gårdmand og sogneforstander (svarende til sognerådsmedlem) Anders Jensen i Hejring. Hvorvidt denne selvskyldnerkautionist var en slags værge for Jacobsen, vides ikke, men pågældende var kun i stand til at sætte sin underskrift "med ført pen".

Ved licitationen var ligeledes indeholdt levering af skoleinventarium, hvis mest interessante enkelthed nok er "TRE SKOLEBORDE A 9 ALEN LANGE OG 15 TOMMER BREDE OG PASSENDE HØJDE, SAMT 3 SKOLEBÆNKE, LIGELEDES 9 ALEN. Borde og bænke skulle være fastgjort i samme stykke. (To-mands bordene kommer langt senere. Dette vender vi tilbage til.)

I sin flere gange omtalte bog omtaler E.P., at Klejtrup's første skole er en annexskole til Hersom. Jeg forstår ikke rigtigt denne konstatering. Han nævner i samme forbindelse, at ejeren af "Hersomgård" ikke havde "jus. vocandi" (kaldsret). Nu kan samme herremand vel godt have været involveret i skolebyggeri i Klejtrup, al den stund han havde store interesser også her, idet han ejede betydeligt jordegods i såvel Hejring, Fristrup som Hærup i op til et halvt hundrede år,efter at skolen blev bygget. Om han havde kaldsret, kan der vel ikke siges bestemt nej til. Jeg har på Landsarkivet fundet et "kongebrev", hvor Chr. VIII meddeler, i 1795, at ejeren af Hersomgård, kammerherre Chr. Rosenørn Teillmann, har meddelt, at han i 179o har meddelt skoleholderen i Klejtrup, Johs, Müller, kaldsbrev på at være den GAMLE OG SVAGE DEGN Hans Wendelboe ADJUNGERET i DENNES EMBEDE (i Hersom). Så står der noget om indtægtsforhold, som er uinteressant i denne forbindelse, men der siges dog noget om Hersomgårds "jus. vocandi".

Hvis vi skal se lidt på den af E.P. opstillede "degnerække" i Klejtrup, så kan vi nummerere den således: 1. Niels Keysen til 1776, 2. Johs. Müller, som er omtalt ovenfor. Han var i Klejtrup 1776-9o, hvor han flytter til Hersom. 3. Anders Chr. Vad er blot 2o år, da han overtog embedet i 179o. Han dør her i 1836. 4. Morten Fr. Langberg 1836-54. 5. M.K.Monrad 1854-64. Det er ham, der får fornøjelsen af at flytte over i den nye skole. 6. Søren Andersen Vammen. Det er så vore forældres og bedsteforældres lærer. Han er her fra 1864 til han som 7o-årig tager sin afsked i 191o, hvor han bygger hus på Skårupvej.

Lærer Vammen og fru Sophie med eleverne ca. 189o.

Som nr. 7 i lærerrækken kommer i 191o Niels C. Graversen, som tager sin afsked i 1916 og i 1917 efterfølges af nr. 8. Jørgen Weis Fogh, der som 61-årig dør i 1948. Han er i 1917 blevet gift med seminariekammeraten Sigrid Olsen, der på grund af et akut lærerbehov, der er omtalt andetsteds, ansættes som vikar i 1917 og som senere fastansættes i det nynormerede lærerindeembede i 1918. Fru Fogh ansættes senere som organist ved kirken - et job hun bestred også efter, at hun på

grund af alder afgik fra skolen. Hun døde som 87-årig i 1979.

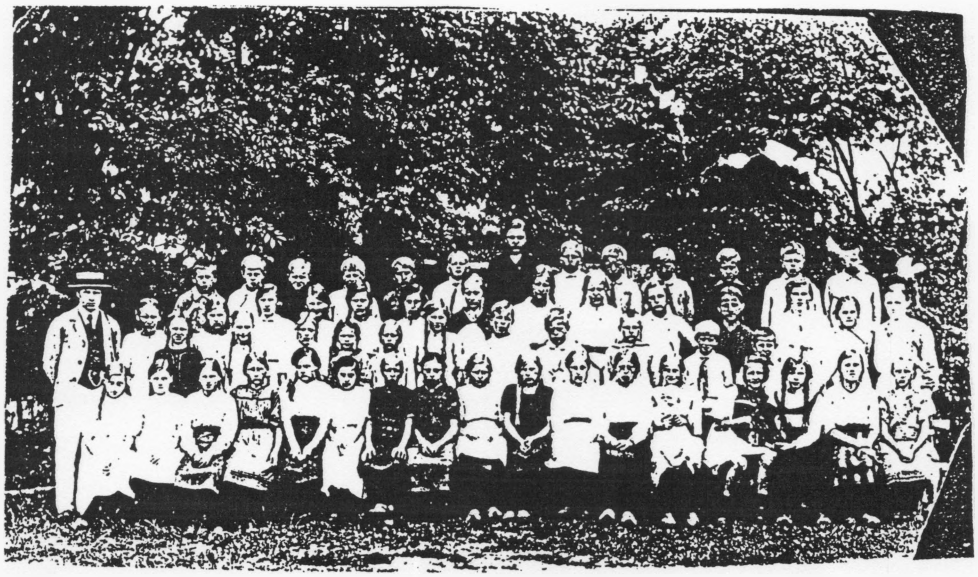

Det unge lærerpar Fogh omkring 192o-25.

Efter lærer Foghs død i 1948 ansattes 9. Peter Jensen Grande som førstelærer. Han blev her kun i 4 år og blev efterfulgt af Jens Kr. Hedegaard i 1952. Han bliver den sidste førstelærer i det gamle skolesystem og omtales videre i omtalen af "Brattingsborgskolen".

Skal vi ikke se lidt på forholdene omkring skolen, der opførtes i 1857.

Man skulle synes, at lærer Monrad har råbt et højt HURRA, da han kunne tage den nye moderne skole i brug. Ikke et ord nævner han i dagbogen om, at han har flyttet sin arbejdsplads. Derimod ser vi opført, hvilken dato han fik sin løn, samt hvilken dag i samme måned, børnene havde fri på grund af marked i Hobro. Man brugte nok iøvrigt ikke store ord på hine tider. Man ser også i dagbogen for Hejring skole, at den er ført indtil den første skoles nedlæggelse uden nogen bemærkning derom. På næste side fortsætter man så i 1881, som om intet er sket, selvom der faktisk ligger en snes år mellem de to sider. Man ser iøvrigt her et pudsigt udslag af standsforskel i denne Hejring-dagbog, hvor man i elevoversigten i 1857 ser, at Knud er søn af Søren Skaarup og Ane Kirstine er datter af Michel Nielsen, men den 7 1/2-årige Ole er søn af HR Lottrup.

Umiddelbart før skolen på "towten" lukker ned i 1857, er der en elevsammensætning således, at der er 12 i ØVERSTE klasse (fra Hærup 6, Skårup 1, Dremstrup 1 og fra Klejtrup 4), i UNDERSTE klasse er der 13 (Hærup 6, Skårup 1, Dremstrup 1, Fristrup 3 og fra Klejtrup 2). Bemærk: Hærup er den store "leverandør".

Børnenes navne, ja man mener nok, at man ikke da var særligt fantasifulde, men de 25 børn var dog fordelt på 16 navne, hvoraf Niels(4) var mest anvendt for drengene og Ane (3) for pigerne. Hvis vi skal dokumentere,at vi også lærte procentregning for godt et halvt hundrede årsiden,kan jeg tilføje, at gennemsnittet for hvert navn er 1,56. Faktisk er det jo også kulturhistorie, så lad os bare her tage med, at børnene i skolen idag er 1,45 % om hvert navn, idet de 119 elever deles om ikke mindre end 82 navne, hvor Mette og Anne/Anna fører med hver 5, medens vi skal have Brian, Morten, Rasmus, Jacob, Daniel og Søren med hver 3 for at finde topscoreren

i drengeverdenen.

Skal vi ved samme lejlighed se på lektionstabellen omkring den tid, hvor man tog den "nye" skole i brug. Bemærk mandag og torsdag dækker skolegangen i Hejring skole. Man kan vist nok sige, at det er en væld ig kontrast til den lektionsoversigt, vi senere viser for skolen af idag.

LEKTIONSTABEL

for Kleitrup og Hejring Skoler fra 1.November 1856- 1.maj 1857.

	2. klasse		1.klasse		Mandage		Torsdahg	
Time	Tirsdage	Fredage	Onsdage	Løverdage	2.klasse	1.klasse	2.klasse	1.klasse
9-10	Religion og Bibelhist.	Religion og Bibelhist.	Religion og Bibelhist.	Religion og Bibelhist.	Religion og Bibelhistor.		Religion og Bibelhist.	
10-11	Boglæsning	Boglæsning	Tavleregn.	Boglæsning	Tavleregn. Boglæsning	Religion og Bibelhist. Skrivning	Tavleregn. Skrivning	Religion og Bibelhist. Boglæsning
11-12	Skrivning	Tavleregn.	Boglæsning	Tavleregn.	Skrivning	Boglæsning	Retskrivn.	Skrivning
1-2	Tavleregn.	Skrivning	Hovedregn.	Tallæsning	Hovedregning	Tavleregn.	Boglæsning	Tavleregning
2-3	Sang	Hovedregn.	Skrivning	Boglæsning	Skriftlæsn.	Boglæsning	Sang	Sang
3-4	Skriftlæsn.	Retskrivning	Læsning	Skrivning				

Approberet på Skoledirektionens vegne
Vorde 29/12 56
Thorup

Tiden går, vi nærmer os århundredskiftet. Lærer Vammen ervist ved at miste lysten eller kræfterne til at drive landbrug. Han indberetter til sognerådet i foråret 1896, at han har solgt foder for 16 kr. og 7 øre, samt at han har ret til at sælge yderligere for 3 kr. 19 øre. I 19o3 anbefaler samme lærer, at man sælger skolens eng. Det er sognerådet uvillig til på det tidspunkt, idet værdien ved en mulig sænkning af vandstanden i Skals-åen vil hæves betydeligt. Derimod er man allerede i 1896 med på at sælge af jorden omkring skolen. Lægeboligen, eller den forening, der oprettes for at få en sådan, køber 2 skp. land. Vammen presser stadig i 19o2 på for at få solgt jorden, men sognerådet vil stille sagen i bero, idet der er en aktion fra nogle beboere for at flytte skolen til ET MERE PASSENDE STED. Da dette andragende behandles i rådet, forkastes det af 6 mod de 2 Hærup'er P. Andersen og Kr. Skaarup. I 19o5 er der sket større frasalg. Det ses af, at læge Hegelund-Lange spørger sognerådet, om dette vil udstede skøde på den solgte jord. Det var jo foruden den store lod til lægeboligen også Brugsforeningens, som lægen var formand for. Desuden den største lod, der formedelst 1147 kr. 5o øre var solgt til Niels Palsgaard. Det omfatter idag Bakkevænget og Holger Sørensensvej.

Allerede i 19o4 giver lærer Vammen forslag om, at skolen udvides med et par fag. Sognerådet udsætter behandling af spørgsmålet, og der går jo noget i retning af 8 år, før man griber til aktion, selvom man godt var klar over, at det ikke ville være af storhed, men gik i gang. Det yderste, man havde kunnet formå allerede et par år tidligere, var at give et nyt stråtag til skolen. Det klares af Niels Nielsen,

Hersom hede for 54 kr.

Som man også kan se idag, er der næsten intet, der kan sætte sindene i bevægelse som skolespørgsmålet, især nedlæggelse/flytning af skoler. Som vi senere ser, at der i Hejring/Fristrup var delte meninger om, hvor deres skole skulle placeres, så var der gennem adskillige år en Hærup/Klejtrup dyst. Egentlig kunne den måske være berettiget, set med Hærup-øjne, da vi har set, at det største grundlag i en hel del år lå oven for krattet.

Vi er kommet hen omkring 1910, da Stiftamtet presser på,for at man nu får skoleforholdene bragt i orden. Et beboermøde i efteråret giver signal til, at der skal udbygges i Klejtrup. Man laver et overslag, der ikke må overstiges. Det er på 3.500 kr. Sognerådets udvalg kommer til at bestå af de ærede medlemmer Poul Hedemand, Jens Provst, Karl Bertelsen og doktor Lange. Dette udvalg bliver iøvrigt meget vred på pastor Jensen(skolekommissionens formand), der uden om udvalget lader den nye lærer, Graversen, give en indstilling til skoledirektionen. Det blev der stor ballade om.

Vi er i besiddelse af de tilbud snedkerne P. Lauritsen og Sofus Bundgaard giver på at levere tegning over byggearbejdet. Førstnævnte vil tegne og beskrive for 18 kr., medens Bundgaard forlanger 25, men så vil denne til gengæld refundere beløbet, hvis han får arbejdet ved udbygningen overdraget. Han taber licitationen til Lauritsen, der ligger 75 kr. lavere i tilbud.

Som det ses, er lærer Vammen gået på pension, så det bliver ikke i hans tid, stalden fjernes. Det sker først i 1912. De overflødige kampesten sælges for 10 kr. til murer Jens Poulsen. Vi er næsten i stand til at følge disse sten, da det nok er ret sandsynligt, at Poulsen anvender dem i det nye byggeri, han netop da er i gang med, nemlig "Villaen" på Skårupvej, der brændte for et par år siden.

Nu får vi så de skoleforhold, som man på daværende tidspunkt vel har anset for nærligen de ideelle. Hærup-folkene måtte bide i det sure æble, selvom de forsøgte mange krumspring, blandt andet gav man tilbud om at købe skolen med henblik på nedlæggelse af denne. Man forsøgte også at kritisere den måde, man lod udleje den jord, der endnu hørte skolen, ja en enkelt fremtrædende person i Hærup søgte at få en klage til sundhedsmyndighederne til at sætte en bremse på byggeplanerne i Klejtrup, men alt var skønne spildte kræfter.

Vi er kommet frem til 1917, vi har fået Fogh ved kateteret. Åbenbart er der sket en eksplosion i børneantallet, eller måske er tidens krav også blevet ændret, man har i nogen tid været opmærksom på, at man skal have skabt mere plads. Som vi senere beskriver under den private skole, blev lunten nok tændt, da der pludselig væltede 25 elever ind fra den ene dag til den anden. Man var heldig med, at lærer Fogh havde en forlovet, som gerne ville til det mørke Jylland, så med hende som vikar og med hurtig gang i murerskeen, fik man den nye fløj stablet op, så vi i 1918 havde såvel 2 klasseværelser som frokoststue samt en lærerindebolig, som man egentlig aldrig fik brug for til formålet, da den eneste lærerinde, der har været

fast ved denne skole, som bekendt blev gift med førstelæreren.

Man var allerede før århundredskiftet begyndt at køre aftenskole, som vel især senere fik ægteparret Fogh som væsentlige støtter. Gymnastik havde vel aldrig været noget særligt, børnene fik jo motion nok, men i 19o9 bevirker en skrivelse fra skoledirektionen, at man samler alle lærerne fra de 4 skoler samt gymnastiklærer Kr. Sørensen, Hejring, til et fællesmøde. Hånden på hjertet, mangel af en gymnastiksal har vel bevirket, at værdien af skolens gymnastik var til at overse.

På flere måder var der nok kommet nye tider, ved at der kom en ny lærergeneration, ja den var startet allerede med lærer Graversen, men kort efter at Fogh er tiltrådt, søger han bevilling til indkøb af "fysiske apparater" for 15o kr., en grov hoben penge må det have været. Der går flere år før han også drister sig til at søge om en akkumulator til anvendelse ved samme apparater. Noget så selvfølgeligt som forhøjningen ved tavlen, som min generation vel næsten synes var med til at give læreren autoritet, ja en sådan bliver først anskaffet i de 2 skolestuer i Klejtrup i 1924. Bundgaard skal snedkerere sådanne. Der søges også et lille orgel, hvilket bevilges, hvis det kan anskaffes for en rimelig betaling. Dette har nok ikke været muligt, idet jeg ikke mener, at et sådant fandtes i min skoletid. Man gik ellers fra skolemyndighederne ret højt op i sangundervisningen. Det hedder således i et regulativ fra 1889, "at hvor der ved en skole findes en lærer, der kan spille violin, må denne benyttes ved al sangundervisning, og læreren opfordres til altid at spille efter noder, da megen ukorrekthed derved undgås -----".

En slags eksamen, som lærerne nok også gruede for, var diverse visitatser,som kunne være såvel af bisp som provst. Jeg tror, at disse gejstlige besøg ophørte i 1934.

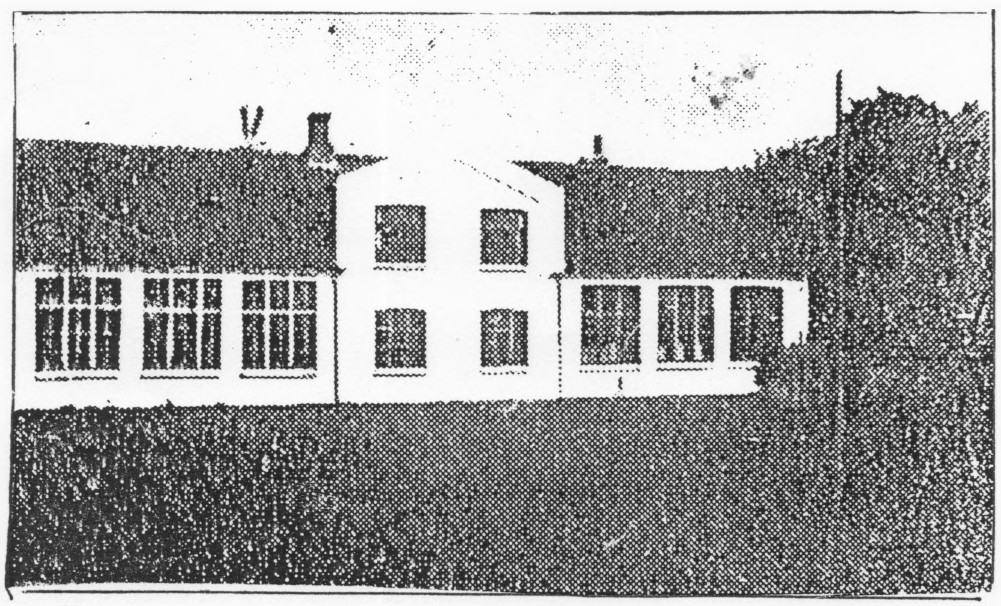

Skolen efter den sidste tilbygning i 1918.

De billeder, vi har af diverse årgange, er for det meste taget udendørs. Vi bringer her et interiørbillede fra ca. 194o.

Vi får et indtryk af skolelokalet, som det så ud. Billet her er fra klasselokalet, vi mandag, onsdag og fredag betegnede som 2. klasse (2. og 3. årgang). Tirsdag, torsdag og lørdag var det så 4. klasse (6. og 7. årgang).

Døren bag fru Fogh førte ud til forgangen. Til højre for kakkelovnen var der en tørvekasse, som det var elevernes opgave at fylde op med tørv, en pligt, som vi vist ikke var særligt kede af. Ved siden af tørvekassen var der udgang til forkoststuen. Som det ses, var 2-mandsbordene indført. Det var sket forlængst. Vi ved, at lærer Knudsen i 19o6 søger om 7 sådanne borde til Hersom skole. Man beslutter i sognerådet at bestille hele lo hos snedker Bundgaard, hvoraf de 3 skal til Hejring. Hvornår de har haft deres indtog i Klejtrup er uvist.

På ovenstående billede husker jeg væggen. Det kan lige anes, at der er billeder af salmedigterne. I det andet klasseværelse var der ovenover den sorte tavle kartonner med dyrebilleder. Jeg husker med gru et billede af en kvælerslange, der havde svøbt sig om et rålam. Bag det ene af billederne anede man enden af et spanskrør. Det blev vist ikke taget i anvendelse i min tid, men "de store" fortalte med en vis ærefrygt om en dreng, der før vor tid havde lagt ende til strafferedskabet. Iøvrigt var de i sin tid uhyrlige straffemetoder afskaffet - i teorien - allerede i 1814, hvor det hed: SKOLELÆREREN ALDRIG MÅ GIVE BØRNENE ØREFIGEN , STØD ELLER SLAG MED HÅNDEN, KNIBE DEM ELLER BRUGE SKELDSORD MOD DEM. LIGE SÅ LIDT MÅ HAN INDFØRE NOGEN SKAMBÆNK ELLER SKAMKROG OG OVERALT INGENLUNDE BETJENE SIG AF STRAFFE, SOM KUNNE KVÆLE ÆRESFØLELSEN OG MERE TJENE TIL AT FORHÆRDE END FORBEDRE DEM. DE BØRN, SOM ER UNDER lo ÅR HAR LÆREREN RET TIL AT STRAFFE MED ET LIDET RIS, DE STØRRE MED EN TYND TAMP UDEN KNUDER. Se det var jo en human indstilling, men læreren var vist ofte i overensstemmelse med hjemmene i den opfattelse, at en endefuld ikke var nogen skade til.

PRIVATSKOLEN "HYTTEN" I SANDSTRØDE.

I dag er det nok mindre kendt, at vi for trekvart hundrede år siden havde to skoler i Klejtrup by. Foruden "den store", det vil sige det nuværende hvilehjem, var der en LILLESKOLE i Sandstræde. Det var en privat skole, der blev drevet af snedker Peter Hansens kone Betty. Nogle har villet kalde den en "pogeskole", som vel nærmest skulle lignes med vore dages børnehaveklasser. Afdøde lærer Johs. Garnæs, der i de unge dage var snedkerlærling hos Sofus Bundgaard, har for mere end en halv snes år siden skrevet til os om flere af sine oplevelser i det unge Klejtrup. Han skrev bl.a. om de unge familier af håndværkere og handlende, der var borgerskabet i århundredets begyndelse og om disse familier,der øgedes: "Da denne børneflok nærmerede sig den skolepligtige alder, var det naturligt, at de også var fælles om at lære bogstaverne og tallenes mystik at kende. Peter Hansens Betty, der var erfaren lærerinde, påtog sig denne første skolegang,der varede til den rigtige skolegang indtraf".

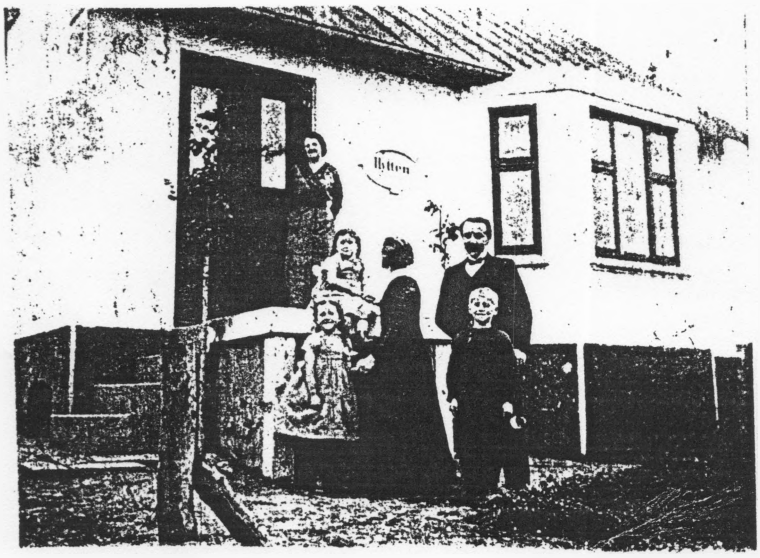

På trappen ses lærerinden, og nedenfor Peter Hansen og børnene Eli, Tove og Svend. Desuden en ukendt dame.

Vi ved ikke, hvornår denne skoles virksomhed startede, men et gæt vil være, at det var omkring 1912-13. Det er muligt, som Garnæs antyder, at det har været meningen, at det blot var børnene fra vennekredsen, der skulle forberedes til de barske realiteter i "den rigtige skole", men således blev det ikke. Vi ved på dato, hvornår skolen ophørte med at fungere, nemlig den 9. juni 1917. Den 4. juni 1917 meddeler sognerådsformand, snedker S. Bundgaard i et sognerådsmøde, at Klejtrup Privatskole den følgende lørdag vil ohøre, hvilket vil medføre, at der til kommuneskolen mandag den 11. juni vil komme en forøgelse af 5 til ældste klasse, hvor der i forvejen var 41 elever, samt at yngste klasses flok på 36 vil blive forøget med 2o elever.

Vi ved, at der blandt eleverne, der mødte i kommuneskolen den 11. juni 1917 bl.a. var en pige på 11 år, der ikke tidligere havde gået i denne skole, og da vi ved, at hun havde gået hos fru Hansen, må vi mene, at hun i alle tilfælde har gået der mindst 4 år, og at skolen således må være fra 1913 eller tidligere.

Vi ved, at den private skole - i alle tilfælde for nogen - var fyldt med "ånd". Vi har således en beskrivelse fra en af eleverne, der siger: "Jeg husker, når jeg kom hjem, så fortalte jeg om, hvad jeg havde oplevet. Det fyldte mig helt og fuldt. Fru Hansen havde dette levende, der skal til for at være en god lærer. Hun fyldte mig, så jeg jublede, når jeg kom hjem".

Betty Hansen med sine elver, fotograferet af daværende mejeribestyrer Holm. Vi kender navnene på enkelte, men er meget interesserede i at få alle identificeret.

I 1916 søger Betty Hansen om sognerådets anbefaling af, at der ydes statstilskud til skolen. Dette nægtes i sognerådet på trods af, at skolekommissionen har anbefalet det, og ved sin behandling udtaler sig rosende om skolens standard.

Nogle har ment, at skolen var startet som en protest mod den daværende skolelærer, som der var en sag mod, hvilket medførte, at han måtte søge sin afsked i 1917, hvor hans efterfølger blev J. Weis Fogh. At skolen i Sandstræde ikke blot har været en protest mod læreren i hovedskolen synes at være klar, al den stund at sagen mod denne først dukkede op omkring 1915.

Som nævnt opførtes den private skole i 1917. Samme år solgtes "Hytten" til Chr. Dalsgaard, der netop havde solgt Afholdshotellet. Fru Hansen påtog jeg et job som leder af en nyoprettet manufakturafdeling hos Salholt Bertelsen i Købmandsgården, men oprettede senere selv forretning i familiens nybyggede hjem lige over for "Søkroen".

Sognerådet fik travlt, da der pludselig dukkede 25 nye elever op i skolen. Et udvalg bestående af P. Hermansen, Chr. Christensen og S. Bundgaard fik til opgave snarest at fremlægge byggeplaner samt at foranledige ansættelse af en lærerinde. Dette er behandlet tidligere.

HEJRING SKOLE

I sin Degne- og Skolehistorie skriver Ejnar Poulsen om Hejring Skole, at den første var bygget **f ø r** 1836, og at der blev undervist tre dage om ugen af læreren i Klejtrup indtil 1857, hvor skolen blev nedlagt. Bortset fra det rigtige i, at det var læreren fra Klejtrup, der stod for det undervisningsmæssige, kan vi korrigere en del for så vidt angår Hejrings skolehistorie. For det første var det kun to gange om ugen, der blev holdt skole derude, og vi er nu i stand til helt nøjagtigt at tidsfæste såvel skolens start som tidspunktet, hvor man måtte sande, at det elevmæssige grundlag for at fortsætte ikke var til stede. Når E.P. skriver, at skolen blev nedlagt i 1857, var det nok et gæt, fordi Klejtrup da fik en efter tiden ny moderne skole. Imidlertid kom Hejring-børnene ikke til Klejtrup ved denne lejlighed.

HEJRING OMGANGSSKOLE blev taget i brug den 1. november 1834, idet det hedder i et referat fra et skolekommissionsmøde, at 1. NOVEMBER 1834 SKAL ALLE I KLEITRUP-HEIRING SKOLEDISTRIKT OPHOLDENDE SKOLEPLIGTIGE BØRN, HVAD ENTEN DE ER INDSKREVNE AF SKOLE ELLER IKKE, SØGE SKOLEN I KLEITRUP ELLER HEIRING.

Denne beordring er underskrevet af kommissionens formand, pastor Qvistgaard samt øvrige medlemmer Niels Møller, Poul Andersen og Søren Andersen.

Det må have været et stolt øjeblik for Hejring-repræsentanten i skolekommissionen, at denne skole blev en realitet. Nu kunne vi i dag nok forestille os, at det var en fælles Hejring/Fristrup sag, der her blev løst. Det var det ingenlunde. Fristrup-børnene fortsatte med at frekventere Klejtrup-skolen.

Der var gået en tid forud, hvor skolesagen havde været på tapetet. Den 5. januar 1831 mødte Chr. Storthorup, Søren Andersen m.fl. gårdmænd af Hejring op i Klejtrup skole, hvor skolekommissionen holdt møde. Måske har Storthorup og Chr. Lassen ment, at de "gødede jorden" ved, at de mødte for GODVILLIGT at betale pålagt skolemulkt for november og december året før.

Det primære formål med at møde op var dog, at man søgte en skole oprettet i Hejring PÅ GRUND AF DENNE BYS FRALIGGENDE FRA KLEITRUP. Præsten lovede "med villighed" at andrage sagen for skoledirektionen.

Imidlertid sker der ikke alverden i sagen. I et nyt møde et års tid senere møder der igen en Hejring-deputation, her Chr. Storthorup, Peder Jacobsen og Niels Frandsen, der møder på samtlige Hejring'ers vegne og ANDROG ATTER SNAREST MULIGT AT FÅ EN OMGANGSSKOLE BRAGT I STAND I HEIRING.

Hvor god formandens samvittighed har været, skal være usagt, men en mistanke om, at sagen har været syltet er nærliggende. Pastoren hævder dog, AT KOMMISSIONEN INGENLUNDER HAVDE TABT SAGEN AF SIGTE. Han havde talt med provsten om sagen, og denne havde frarådet en sådan omgangsskole, hvis det på nogen måde kunne undgås, MEN AT BILLIGHED IMIDLERTID TALER FOR, AT BEBOERNE FÅR DERES ØNSKE OPFYLDT, KAN KOMMISSIONEN IKKE NÆGTE, IDET DE LÆNGST BORTE LIGGENDE EJENDOMME I HEJRING HAR MERE END 1/2 MIL TIL KLEJTRUP SKOLE. Præsten gjorde opmærksom på, at skolen, selv-

om myndigheder ville approbere, at den rejses, så kunne den næppe være en kendsgerning før 1833. Chr. Storthorup tilbød at stille en grund til rådighed uden vederlag.

Det ser ud til, at skolespørgsmålet slet ikke på det tidspunkt var af ny dato, idet det hedder: IDET MAN ANMODER PRÆSTEN OM AT TILSKRIVE SKOLEDIREKTIONEN FOR AT ERHOLDE DEN FORNØDNE TILLADELSE TIL, AT DET UNDER 23. DECEMBER 1815 APPROBEREDE OMGANGSSKOLEFORHOLD I HEIRING EFTER BEBOERNES ØNSKE, MÅTTE BLIVE BRAGT I STAND.

Nu kommer der gang i sagen. Ganske vist går der et halvt års tid, inden man besigtiger stedet, hvor man mener, en skole kan ligge. Foruden den fuldtallige skolekommission var mødt TVENDE AF DE HEIRING-GÅRDMÆND. Disse var Peder Nielsen og Chr. Mikkelsen. Først konstaterede man, at der i Hejring ikke fandtes fællesjord, hvor en skole passende kunne opføres, men Chr. Mikkelsen var på kommissionens andragende villig til at overlade en plads, hvor BEMELDTE SKOLEHUUS KUNNE OPFØRES. Mikkelsen gav tilsagn på de betingelser, at hverken han selv eller "nogen der efterkommer" kan fordre grunden tilbage.

Ny skole Gammel skole

Vi kan ikke bestemt placere skolebygningens beliggenhed, men vi må være ret tæt på, når vi ved, at Chr. Mikkelsen var ejer af "Hejring Kirkegård", som C. Lottrup får auktionsskøde på i 1844, efter at Chr. Mikkelsen året forud er afgået ved døden blot 48 år gammel. Vi skal have dette ejerskifte med her for at forstå en senere handel.

Placeringen finder vi rigtig ud fra, at det hedder, at skolekommissionen fandt pladsen velegnet, og at den lå "ikke langt fra Mikkelsens gård i nordlig retning". Vi har også pr. overlevering hørt, at den skulle ligge "næsten over for Aksel Bjærges hus". (Nu Skivevej nr. 63). Vi må dog sige, at vi skal en kende vestligere, hvis vi skal opholde os på Mikkelsens Matrikel.

Man træffer straks bestemmelse om, at det planlagte skolehus skal bestå af tre fag, skorstenen iberegnet.

Ved et senere møde i præstegården besluttede man, at Niels Andersen i Hvam skulle udføre såvel tømrer- indbo- og murerarbejdet. Det skal opføres i løbet af 1833. Tømmer køber man i Lindum skov. Man havde allerede myndighedernes med sig, idet skoledirektionen på et tidligere tidspunkt havde bedt sig orienteret ved fremsendelse af tegningen m.v. Dette overlod man til præsten af besørge.

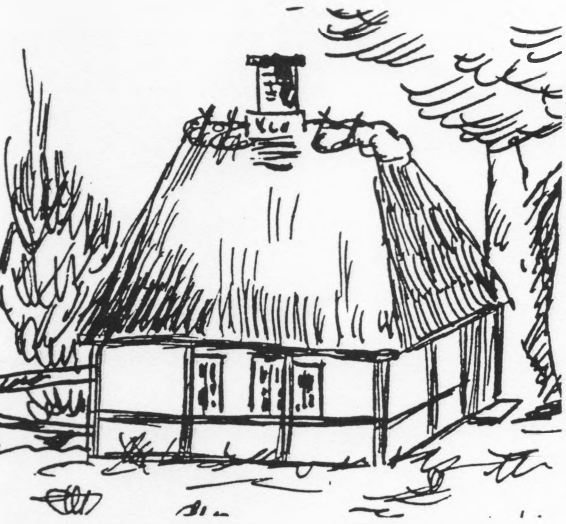

Vi har naturligvis intet billede af denne skole, også her har vi bedt Knud Bødker i sin streg at anskueliggøre, hvorledes skolehuset har set ud. Hvorledes med det finansielle? Ja, vi må erindre, at vi på disse tider ikke havde en kommunekasse, hvor pengene kunne hentes. Sogneforstanderskaberne fik vi jo først i 1842. Imidlertid havde man i skolekommissionen besluttet, at der skulle foretages ligning efter hartkorn. Derfor tilsagde man ejerlavenes fremmeste mænd (måske oldermændene) til at møde for fastsættelse af disse afgifter. Det var Chr. Andersen af Hærup, Chr. Mortensen af Klejtrup, Jakob Nielsen af Fristrup og Chr. Mikkelsen af Hejring.

Man besluttede en ligning af 23. december specielt til skolebyggeriet i Hejring. Vi ser også, hvad de to skoleforstandere har fået ind i deres respektive skoledistrikter. Poul Andersen af Hærup kunne aflægge regnskab for 41 RD og 32 Sk, og Søren Skaltz af Hejring 26 RD og 22 Sk.

Den 9. september 1833 var man så vidt, at man kunne melde byggeriet fuldført, man manglede lige lidt inventar inden ibrugtagning. Det drejede sig om et langt bord samt to bænke og endvidere en stol til læreren. Inden startskuddet lød, besluttede man også, at skolen skulle have nogle nye læsebøger. (Skal der være gilde, så ------).

Med lidt bagklogskab synes vi vel i bakspejlet at kunne se, at der ikke var et fornuftigt grundlag for at køre en sådan skole. Dog, den klarer jo skærene i mere end et kvart sekel, før man må ty til en nedlæggese.

I Hobro Avis for den lo. april 1862 kan vi læse:

ONSDAGEN DEN 23. APRIL FORMIDDAG KL. lo
BLIVER I HEIRING SKOLE AFHOLDT OFFENTLIG
AUKTION OVER SKOLEBYGNINGEN SAMMESTEDS
TIL NEDBRYDELSE. CONDITIONER LIGGER TIL
EFTERSYN PÅ CONTOIRET.

Det var herredskontoret i Hobro, der havde indrykket denne annonce. Det må have været en bitter pille at sluge for de Hejring'er. De havde modstået et første forsøg på at få skolen nedlagt. De havde da ret gode forbundsfæller. Hele 8 år forinden havde der været et beboermøde for begge skoledistrikter i Klejtrup skole, hvor man skulle ordne sognets skoleforhold. Hejring-boerne ville ikke uden sværdslag slippe deres skole MEDMINDRE BEFALING GIVES TIL SKOLENS NEDRIVNING. Man argumenterede med, at Klejtrup skole var i en så dårlig forfatning, at ombygning var absolut nødvendig. Hejring'erne meddelte dog på mødet, at de, hvis deres skole blev nedlagt, ikke ville gøre krav på, at Klejtrup skole skulle opføres nærmere deres

distrikt. Forstanderskabet (der nu var skabt) ville i deres indstilling til skoledirektionen understrege, at AFSTANDEN FRA HEJRING TIL KLEJTRUP SKOLE ER SÅ UBETYDELIG LÆNGERE END FRA HÆRUP TIL KLEJTRUP SKOLE, AT DET ER FOR INTET AT REGNE. Der opnås ikke enighed om at nedlægge Hejring skole.

Føromtalte forbundsfæller, sågar Ministeriet for kirke og undervisning, er fortalere for en fortsat skole i Hejring. Man fremhæver fra ministeriet, at der er børn i Hejring, der vil få mere end 1/4 mil til Klejtrup skole. Dette skulle man mene også har været tilfældet for såvel Fristrup- som Hærupbørn. Ministeriet foreslår, at biskolen i Hejring fortsat underviser to dage om ugen, medens de øvrige fire dage læses i Klejtrup. At der også er penge med i sagen ses af, at ministeriet, før dets stillingtagen, har fået oplyst, hvor meget hartkorn, Hejring omfatter. Man er sågar så large, at man skriver, at man intet vil have at indvende mod, at der eventuelt ansættes en EGEN LÆRER i skoledistriktet. Det synes at være en flothed, idet elevantallet dette år svingede mellem 12 og 16. Grundlaget holdt jo heller ikke. En skrivelse fra skoledirektionen af 14. februar 1861 fastsætter, at skolen skal nedlægges MIDLERTIDIG på grund af det ringe børneantal. Det stilles i udsigt, at sagen kan genoptages, når der er 12 skolepligtige børn i distriktet. Her i 1861 er der 6 drenge og 5 piger, året før var der ialt kun 8 elever.

Fra en slægt, der måtte bide i det sure æble og søge Klejtrup skole, er der børn i Brattingsborgskolen i dag, idet Søren Skaarups Knud (Sørensen) måtte skifte til Klejtrup. En fjer i hatten fik samme Knud, da hans ældste søn, Søren Christian, blandt de første kunne rykke ind i den nye Hejring skole den 2o. december 1881.

Vi har været inde på, at den gamle skole skulle nedrives. Åbenbart har man ikke haft tiltro til egen formåen på det børneproduktive område, man skulle da ellers efter datidens forhold regne med, at man ret hurtigt kunne nå op på et børneantal på det krævede 12. Faktum er, at man fjernede skolen, - eller gjorde man? - Noget tyder på, at den mand, der købte huset på auktion i stedet for at fjerne det, blot er flyttet ind. Hele 5 år efter, at det efter avertissementet skulle være fjernet, dukker der en mærkelig handel op i skøde- og panteprotokollen. Der står om en Søren Nielsen i 1867, at han sælger et hus til Chr. Lottrup (Chr. Mikkelsens eftermand). Det lyder således: " ------ det mig tilhørende huus på bemeldte Chr. Lottrups Eiendom, hvor jeg hidtil har haft et stykke i Eie. Det sælges for det mindelige accordere Beløb af lo Rigsdaler Sølv".

Jeg tror, at det er skolehuset, som nu optræder igen, selvom det jo i sin tid var liciteret til nedrivning. Vi kan ikke med nogen ret påstå, at billedet til venstre herfor har nogen direkte relation til Hejrings første skole, men det illustrerer en lille skole omkring 1815, så afstanden til starten i Hejring i 1834 er vel til at overskue.

DEN NYE HEJRING SKOLE.

Mere end rigeligt opnåede man de krævede 12 elever, før man fik den nye skole i Hejring etableret. Helt nøjagtigt var der ikke mindre end 7 drenge og 13 piger i øverste klasse og 5 drenge og 9 piger i yngste, altså ialt 34 børn, da skolen startede den 2o. december 1881.

Nu er det ikke blot Hejring-børn, men også fra Fristrup kommer der 9 elever, selvom man ikke var alt for tilfreds med placeringen. Man ville gerne have haft skolen lagt længere mod vest - altså nærmere Fristrup. Nu fik man imidletid pladsen foræret, som det jo også skete med den første skole. Det talte godt med i hine tider.

Vi er i besiddelse af det dokument, der blev udfærdiget ved et møde hos Chr. Thorup (Storthorup) den 28. februar 1881. Der var mødt et udvalg fra sognerådet for at træffe bestemmelse om skolens placering og for,som det hedder "at afsætte størrelsen og linien af den omhandlende ejendom". Der står, at den nuværende jordbruger, Chr. Pedersen, skal være fornøjet. Det står angivet i dokumentet, at udvalget er enigt, dog er der én, Niels Sørensen, der har en afvigende mening, idet han mener, at skolen burde ligge vestligere. En passus, som de ærede medlemmer skrev under på, var, at omkostninger hvad fraskillelse angår, påhviler kommunen. Det gik totalt i glemme. Først i et sognerådsmøde i 1932 (51 år senere) meddeler formanden, at adskildelsen aldrig er sket, og at skøde ikke er udfærdiget. Den nye ejer af "Højgården" finder ud af, at der ligger en skole på hans ejendom. Det kan han naturligvis ikke lade hånt om, selvom der i sin tid er udstedt gavebrev på arealet. Følgelig må kommunen købe stykket, og Stiftamtet må nødvendigvis godkende, at man køber skolejorden for en pris af 2oo kr. pr. sk. land. Arealets størrelse er 58o m^2. Det var noget forsinket, man fik disse formaliteter ordnet, men ellers var licitationen i 1881 foranstaltet på helt behørig vis, som det ses nedenfor.

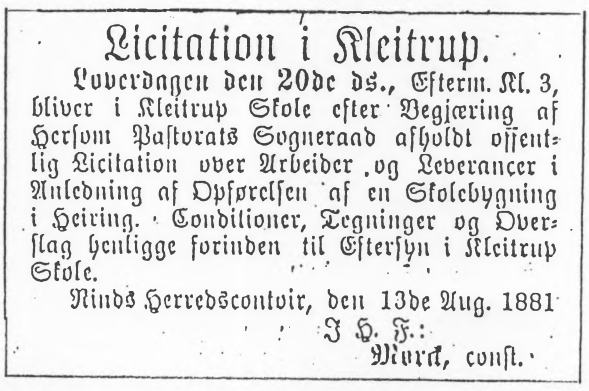

Licitation i Kleitrup.

Løverdagen den 20de ds., Eftermi. Kl. 3, bliver i Kleitrup Skole efter Begjæring af Hersom Pastorats Sogneraad afholdt offentlig Licitation over Arbeider og Leverancer i Anledning af Opførelsen af en Skolebygning i Heiring. Conditioner, Tegninger og Overslag henligge forinden til Eftersyn i Kleitrup Skole.

Rinds Herredscontoir, den 13de Aug. 1881

I H. F.:

Mørk, const.

Der går iøvrigt ikke lang tid, før præsten finder anledning til at besøge Hejring nye skole, hvor han betegner tilstanden som RET GOD, men sangen TEMMELIG DÅRLIG, og han tilføjer, at dette sidste bør rettes.

Efter at Hejring har fået en "rigtig" skole, kender vi "lærerrækken". I den gamle skole må en sådan naturligt findes under Klejtrup skole. Ikke blot fra E.P.'s degnehistorie kender vi lærerne, men fra skolens egen embedsbog er vi vel orienteret. Dog ser vi, at lærer Chr. Eriksen, der afløste lærer Hansen, da denne pludseligt døde i 193o, ikke har nedskrevet sine data. Her er V. Hansen jo helt eksemplarisk, medens hans forgængere ikke har frådset med oplysninger. Vi kan dog oplyse, at skolens første lærer var en af sognets egne sønner, idet han var søn af sognefoged Christen Nielsen på Kristinelund i Hærup og var således broder til gamle Niels Hedemand, som nogle må kunne huske endnu.

Personalia.

Jens Hedemann.

Lærer ved Hejring Skole fra 1881 til Novbr. 1886

Alfred Nielsen.

Lærer ved Hejring Skole fra 1887 til 1893.

Anders Kristen Vilhelm Valdemar Hansen.

Født i Hørsholm den 13-10-1866. Forældre: Købmand Knud Hansen og Hustru Karen født Olsen. Konfirmeret 1881. Forberedt til Seminariet 1881-1883 af Lærer P. P. Schack, Vikseba Skole pr. Fredensborg. Elev paa Jonstrup Seminarium 1883-1886. Skolelærereks. 1886 i København. Hjælpelærer i St. Hagelse Skole pr. Ølsted 1886-1889. Soldat i København 1889. Hjælpelærer i Udby Skole pr. Holbæk 1890-1892. Vikar i Bloustrød Skole pr. Lillerød 1892-1893. Blev kaldet til Enelærer ved Hejring Skole den 1ste Juli 1893. Tjenestealder: 1/8 1891. (Fuldt Timetal.)

Lærer Eriksen, der blev ansat 1. august 193o, fik en næsten lige så lang periode i skolen i Hejring som sin forgænger, idet han var ved skolen,indtil denne blev nedlagt i 196o. Eriksen fik jo den noget specielle oplevelse, at han som medlem af modstandsbevægelsen måtte gå i tysk fangenskab i Frøslevlejren fra den 26. september 1944 indtil krigsafslutningen. Han døde i 1977, 73 år gammel.

Hvorledes de Hejringslæreres tilværelse har været, er vi i nogen grad orienteret om, bl.a. ser vi fra et regnskab over lærer Hansens første årsløn, at denne har været ret afhængig af OFFER OG ACCIDENSER. Den fyrstelige løn var på 682 kr. 8 øre for året 1893. Vi ser, at Hansen, 3 måneder efter at han var kommet til Hejring, fik status som kirkesanger.

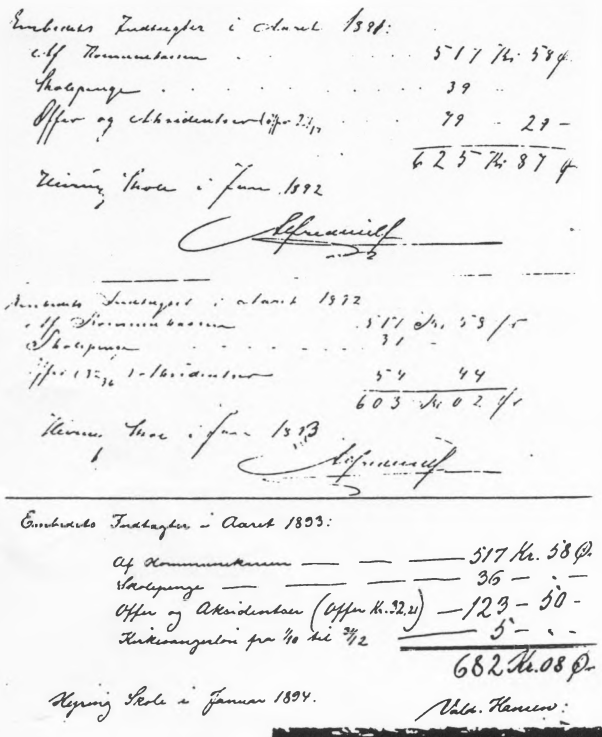

Vi ser ud af "Regnskabsbog for Højtidsoffer og Accidenser",at disse sidste omfattede indtægter ved bryllup, dåb, jordefærd samt endnu i 19o7 "Barselskonens kirkegang". Dette betød, at man anså en kvinde for "uren", efter hun havde født. Dette klarede man ved, at kvinden blev "indført" i kirken, og denne renselse skulle man efter sædvane betale for, men da man efterhånden fandt, at folk snød sig fri fra denne udgift, indstillede bl.a. præsten i Hersom om at få dette offer afløst af en fast ydelse til præst og degn.
I 19o7 ses det, at lærer Hansen har fået henholdsvis 1,25 kr. og 1,35 kr. for to barselskoner.

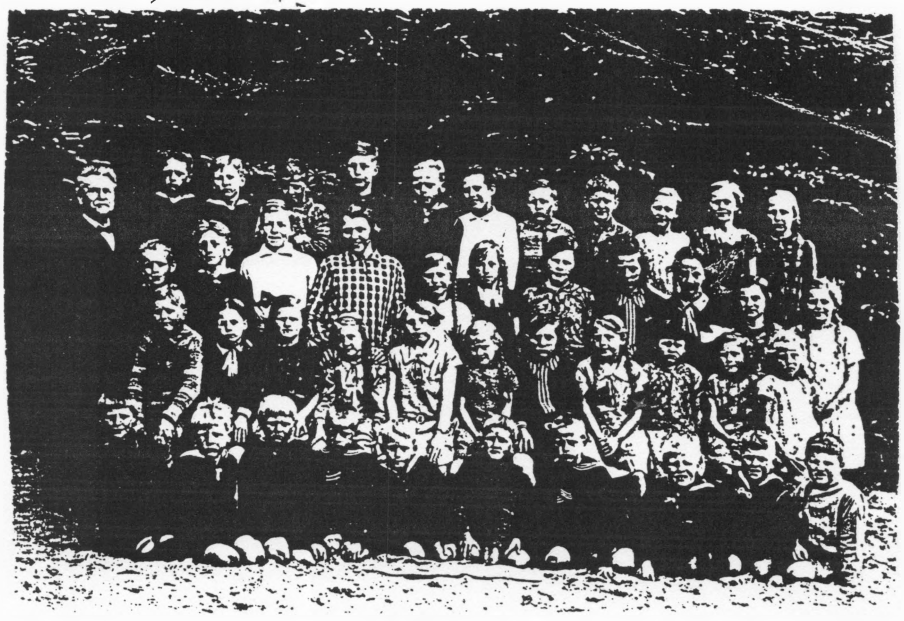

Lærer V. Hansen med de fleste af sine elever ca. 1925.

Når vi tidligere har konstateret, at præsten ved sit første besøg i skolen var ret godt tilfreds, så må vi - hvis vi ser protokollerne fra første skole i Hejring - konstatere, at karaktererne generelt var meget, meget dårlige.

Den "nye" Hejring skole har nok fra starten været for sparsom i sin udformning, for allerede i 19oo ser vi, at provstiet udbeder sig forslag til en ombygning. Arbejdet udliciteres i bladene i 19ol. Murerarbejdet går til murer Mortensen i Gedsted for 3oo kr., snedkerarbejdet er ikke udliciteret, men det overlades byggeudvalget at akkordere det under hånden. Malerarbejdet skal udføres af maler Knudsen i Møldrup for 59 kr. 5 øre. Ole Lottrup kører sand og leverer kampesten til grundmur for 8o kr.,og Kr. Mortensen leverer 15o Lp. tag á 3o øre og Jens Sørensen loo af samme slags for 33 øre pr. Lp.

Da skolen er ombygget,består boligen af 3 værelse, pigekammer, gæsteværelse på loftet samt køkken med spisekammer og kælder. I udhuset fandtes der rullestue og vaskehus. Havens størrelse er opgivet til 1 skp. land , og forbrug af brændsel er opgjort til 18ooo tørv.

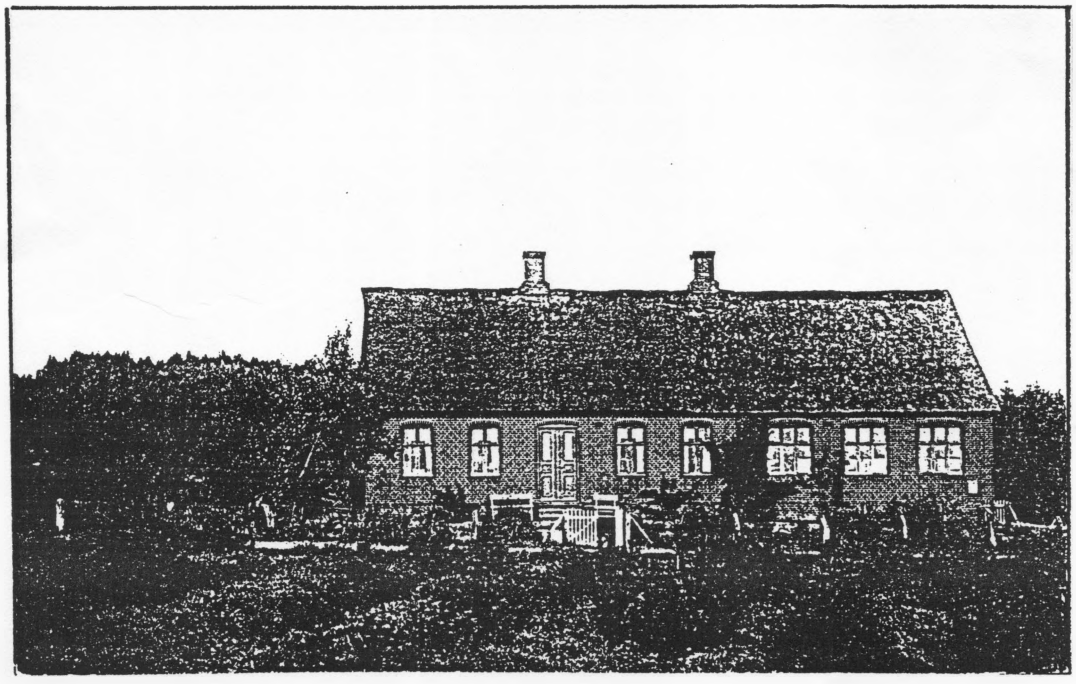

Dette fotografi af Hejring skole er taget efter ombygningen, men det er ikke helt klart, om det stadivæk er stråtækt, men det synes at være tilfældet. Af moderne bekvemmeligheder ser vi, at der i 1931 bliver indlagt vand fra et vandværk hos naboen Kr. Søresen, som skal have et engangsbeløb på 25o kr. for en 49-årig periode. Den bliver iøvrigt afkortet senere. Det installationsmæssige klarer cykelhandler Viggo Christensen formedelst 247 kr. Samme år får lærer Eriksen kommunen til at bekoste et hønsehus ved skolen, mod at læreren selv yder 5o kr. Det er så også den eneste form for "landbrug", der er drevet ved Hejring skole. Man er ikke færdig med at udbygge skolen, idet forældrerådet ved skolen i 1934 ønsker opført såvel en frokoststue som en gymnastiksal. Det første finder man en løsning på, medens bygning af en gymnastiksal stilles i bero, og siden aldrig blev gennemført.

Arbejdet ved bygning af omtalte frokoststue blev udliciteret, og bydende på tømrerarbejdet var snedker N. Thorsen, 745 kr., snedker P.Chr. Pedersen, 7oo kr. På murerarbejdet bød murer Jens Poulsen, 715 kr., Chr. Jacobsen, 725 kr. og Aksel Bjærge, 55o kr. - Snedker Pedersen og Bjærge fik arbejdet overdraget. Samme år får skolen indlagt EL i privatboligen, dog må der ikke være mere end ét lampested pr. rum.

Lærer Chr. Eriksen med sine elever ca. 195o. Vi er i besiddelse af navnene på samtlige.

lo år senere er det nok endeligt slut med noget, der hedder Hejring skole. Brattingsborgskolen er en realitet, og mon ikke al snak om flere skoler eller anden placering er sluttet for evigt.

Hejring skole har været rammen om et rigt liv, såvel for de skiftende lærerfamilier som for de skiftende generationer af elever. Idag vil vi mene, at det var en sølle undervisning, der kunne udøves, hvor man havde op til fire årgange i samme klasse. Jeg ved, at mange den dag i dag synes, at den ballast, de fik i Hejring skole var "ikke så ringe endda", for nu at sige det meget jysk.

Da Hejring skole drejede nøglen om i 196o, var der 24 elever. Den sidste årsprøve er afholdt den 27. juni 196o, og "overhørerne" var Th. Hermansen, Th. Carlsen, Peder Olesen, Peter Smed og Henry Mortensen.

I 1993 er der i "Brattingsborgskolen" - mærkeligt nok - fra Hejring gamle skoledistrikt også 24 elever.

SKOLEN GENNEM 250 ÅR

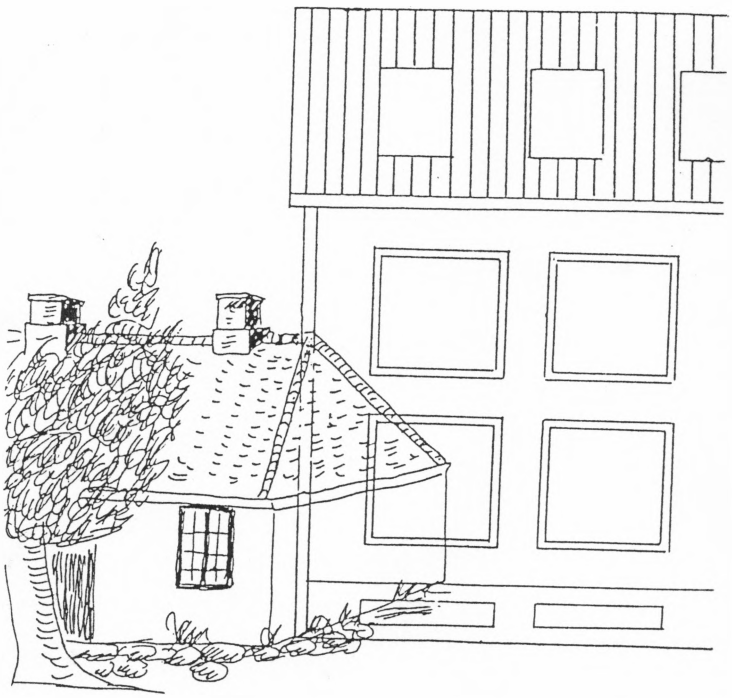

LOKALHISTORISK FORENING FOR KLEJTRUP SOGN 1993

Indledningen til afsnittet om "Brattingsborg-skolen" refererer til denne forsidetegning på foreningens årshæfte 1993.

BRATTINGSBORGSKOLEN

Forsidebilledet vil nogen finde lidt kryptisk. Hvad har tegneren villet udtrykke?

Der kan være forskellige tydninger. Der kan være den, at det for nogle elever, der i 196o flyttede op til den nye skole, at det var en kæmpe af en skole i forhold til, hvad de kom fra. Det kan også være et udtryk for ligesom at sætte to "arkitekturer" op mod hinanden. Tolkningen vil vi overlade til den enkelte læser.

Når vi sætter navnet "Brattingsborgskolen" over dette afsnit, er dette navn ikke synonymet for "den nye skole". Den havde nemlig overhovedet ikke dette navn fra starten, men først efter at skoleforbundet med Hvornum-Snæbum blev skabt, hvor navnet var lettere at kapere for den andel del af forbundet, end hvis den fortsat skulle hedde Klejtrup Skole.

Vi har af de foregående skolebyggerier set, at der i længere tid havde været en erkendelse af et behov. Det samme gjorde sig gældende i mange år, før det nuværende skolekompleks blev en realitet, hvilket skete i august 196o.

Allerede før krigen var man på det rene med, at udviklingen gjorde, at man skolemæssigt var ved at sakke bagud. Dog var man nok ikke enig med sognepræsten, der allerede i 1911 sagde, at skolen var gammel og tarvelig. De øvrige skolekommissionesmedlemmer var ikke enige i bedømmelsen, heller ikke i, at man efter præstens mening skulle følge skoledirektionens idé om med hensyn til undervisningen, ".....at tage skridtet fuldt ud og gå over til hverdagsundervisning". Dette skete først fra den nye skoles start i 196o.

Nu er en ting at se, at behovet for en ny skole er til stede, noget andet er at få gang i sagen. Afdøde, mangeårige sognerådsmedlem Jens Ettrup fortalte få år før han døde, at grundkapitalen for byggeriet blev skabt, da vi efter krigen havde pengeombytning. Nogle havde "glemt" nogle skatteangivelser, og de penge, der blev resultatet heraf i efterbetaling og bøder, fik man lov til at beholde i kommunekassen, mod at beløbet blev båndlagt til særlige formål. Ifølge Ettrup besluttede man, at formålet skulle være skolebyggeri. Jeg har ikke kunnet finde nogen bekræftelse, hverken i det kommunale arkiv eller ved samtale med andre, der var sagen nær, men derfor kan der godt være noget om snakken. Et faktum er, at man kom til virkelig at beskæftige sig med sagen, muligvis nok efter et vist pres fra skolemyndighederne.

Vi har en meget fin beretning om oplægget og forløbet af skolesagen, som er efterladt os fra afdøde forhenværende sognerådsformand Søren Kr. Andersen.

Søren Kr. Andersen skriver om skolesamarbejdet med Hvornum-Snæbum kommune:

Tanken om skolesamarbejdet opstod i 1956, der var på dette tidspunkt ikke planlagt skolebyggeri i nogen af kommunerne. Man holdt med begge sognerådsmedlemmer som deltagere et møde i Klejtrup dette år.

Man var fra første færd inde på at bygge en fælleskole, men striden opstod, da man skulle finde frem til skolens beliggenhed. Klejtrup og Hvornum-folkene kunne enes om en beliggenhed ved "Sølyst", men denne placering kunne beboerne i Brøndum og Snæbum ikke acceptere. De kunne gå med til at stedet blev udlagt ved "Søgården" i Klejtrup, hvilket Klejtrup-medlemmerne også kunne godtage, men dette kunne til gengæld de Hvornum'er ikke. Sagen strandede, man kunne ikke finde frem til en løsning.

I 1957 holdtes et beboermøde i Klejtrup med deltagelse af amtskolekonsulenten. Her var emnet blot et skolebyggeri for Klejtrup sogn med nedlæggelse af Hejring skole som en følgevirkning. Der var stor deltagelse af beboere og enighed om oplægget. Kort tid derefter besluttede sognerådet skolens placering. Der var to muligheder, enten ved "Søgården" eller stedet, hvor skolen nu ligger. Der var ikke enstemmighed i sognerådet, idet de to medlemmer, der boede i Hejring skoledistrikt, ønskede Søgård-projektet.

Byggegrunde købte man af Alfred Kristiansen(Lem) og Vilhelm Skals. Skolen blev tegnet af arkitekt H. Nielsen, Kjellerup, der havde projekteret flere lignende skoler. Skolen var som tidligere nævnt klar til ibrugtagning i august 196o. Der blev samtidig bygget to lærerboliger, heraf den senere inspektørbolig, og man købte en bolig på Skårupvej, således at man havde ialt 5 tjenesteboliger.

Arbejdet med skolebyggeriet blev udført af murermester Edvard Christensen, Hvornum, tømrermestrene Sigfred Hermansen og Rudolf Sørensen, Klejtrup. Smedearbejdet udførtes af smed Vigge Nielsen og cykelhandler Viggo Christensen, snedkerarbejdet af Thorvald Hermansen og EL-arbejdet af Jens Mortensen, ligeledes Klejtrup.

Nu havde vi så fået skolen, som opfyldte - næsten - alle krav. Foreløbig var det kun en 7-klasset skole, men rammerne var gode. Man fik ansat lærerkræfter, der tilsvarede, at man nu havde hverdagsundervisning.

Førstelæreren, som var i samme rolle som lærer Monrad, der i 1857 kunne tage en ny skole i brug, var Kristian Hedegaard, der allerede var ansat ved den gamle skole i 1952.

K. Hedegaard

Om "den nye" skrives der i embedsbogen, at det er en årgangsdelt 7-klasses skole, med 8. klasse, der dog kun kan fordres oprettet, når mindt lo elever melder sig hertil. Der står, at der er normeret 3 lærerstillinger og 3 lærerindestillinger. Endvidere står der, at skolen med stiftamtmandens tilladelse blev taget i brug den 12. august 196o, men indviet den 12. oktober. Man angiver vist almindeligvis, at skolens fødselsdag er den 1. august, men dette er ikke helt i overensstemmelse med det korrekte. Denne "introduktion" af skolen er underskrevet af K. Hedegaard, som repræsentant for lærerrådet, for skolekommissionen af Th. Hermansen, og for sognerådet af Søren Kr. Andersen.

I samme udmærkede embedsbog skrives der senere, at U(undervisningsministeriet) godkender,at der fra 1.august 1961 oprettes en 3-årig realafdeling ved skolen.

Søren Kr. Andersen t.h. tager imod stiftsamtmand Egede Larsen ved skoleindvielsen i 196o.

Hedegaard bermærker hertil, at denne afdeling ikke bliver oprettet, da et flertal af sognerådets medlemmer bliver betænkelig ved den forøgede udgift, den nødvendige tilbygning vil medføre. Der står i embedsbogen meget, som eftertiden kunne have glæde af, men desværre - især for fremtidige lokalhistorikere - er der ikke længere pligt til at føre en sådan bog.

A propos REALAFDELING, så var dette sprøgsmål oppe at vende allerede i 1959, hvor sognerådet underskriver en overenskomst med deres kolleger i Hvornum-Snæbum og Hersom-Bjerregrav om et sådant fællesforetagende.

At den tidligere nævnte tilladelse i 1961 ikke bliver realiseret skyldes, at sognerådet ville have tilladelse til at påbegynde i de eksisterende lokaler. Dette kunne skoledirektionen ikke anbefale, man krævede byggeri gennemført først. Derfor måtte sognerådsformanden meddele skolelederen,at den allerede planlagte start pr. 1. august skulle indstilles. Åbenbart har der været en del forældre, der allerede havde indstillet sig på, at deres poder skulle have en realeksamen, for der er 5 elever, der bliver indskrevet til en sådan undervisning i Møldrup.

Skoleforbundet bliver etableret fra den 1. august 1963. I embedbogen er der en meget udførlig "kontrakt" omfattende alle forhold, såvel økonomiske som pædagogiske. I denne affatning optræder i pkt. 3 for første gang navnet BRATTINGSBORGSKOLEN, som jo naturligt er affødt af skrønen i Ingemanns roman "Prins Otto af Danmark" med Klejtrup som sæde for Niels Ebbesen på gården "Brattingsborg".

Det fremgår af nævnte redegørelse, at der straks skal foretages en udbygning, så antallet af klasselokaler komer på 9, og at denne midlertidige udbygning betales alene af Hvornum-Snæbum. Skoleforbundet overtager iøvrigt skolen til en pris af kr. 41o.o33. Dette betyder, at Hvornum-Snæbum betaler halvdelen af dette beløb til kommunekassen i Klejtrup. Der vælges en skoleforbundsstyrelse med tre medlemmer fra hver kommune. Fra Klejtrup bliver det Søren Kr. Andersen, Niels Laustsen og Karl Nielsen. Førstnævnte blev formand for den samlede styrelse.

Man nåede ikke at få en realafdeling, men allerede fra 1. august 1962 fik man skoledirektionens godkendelse til at oprette en 8. klasse, og 3 år senere ligeledes en 9. klasse.

Skolelederen får fra 1. august status af SKOLEINSPEKTØR, idet Kr. Hedegaard udnævnes, og således bliver skolens første inspektør. Den første ansættelse ved den nye skole sker allerede 1. juni 196o, da Rudolf Sørensen blandt 12 ansøgere bliver pedel. Hans virke varer til 1976, da han afgår ved døden. Efter en vikaransættelse ansættes den nuværende pedel, Poul Erik Tordrup, pr. 1. marts 1977.

Skoleinspektør Hedegaard afgår fra skolen i Klejtrup, da han 1. oktober ansættes som ledende skoleinspektør i Tjele kommune, hvor han senere udnævnes til skoledirektør.

I Klejtrup foretager man ikke straks nogen nyansættelse, men lader lærer ved skolen, Knud Larsen, fungere helt frem til 1. august 1973, da han iøvrigt bliver skoleleder for den nye skole i Hvornum.

Skoleforbundet holdt jo ikke. Det var ikke forårsaget af nogen dårlig stemning mellem nogle af de parter, der stod sammen omkring forbundet, tværtimod var der fra alle sider en kamp for at bevare sammenholdet. Det, der slog det i stykker, var den simple kendsgerning, at vi pr. 1. april 197o fik en ny kommunalreform, der bevirkede, ikke blot at Klejtrup og naboerne på den anden side af søen kom i forskellige kommuner, men at disse kommuner også - som hidtil - kom i to forskellige amter. Hobro ønskede simpelthen at have hånd om hele deres skolevæsen, derfor måtte der ske en ændring. Derfor kunne forbundsbestyrelsen ikke få skabt rammerne for udnævnelse af en skoleinspektør.

En ny fast skoleinspektør kom til Brattingsborgskolen den 1. august 1973, hvor Christian Dahl Veje Ravnsbæk fik ansættelse. Ravnsbæk døde i 1985. Han blev samme år afløst af den nuværende skoleinspektør, Søren Davidsen.

Hvis vi skal afslutte vor skolehistorie, må det passende være heromkring. Det må være op til vore efterkommere at skrive videre med Brattingsborgskolen som udgangspunkt.

Som en pendant til den lektionsoversigt, vi bragte på side 11, vil vi her bringe skoleplanen for Brattingsborgskolen år 1993. Vi kan se, at eleverne, der i dag befæster skolen, har noget at se til for så vidt angår antal fag. Lad os håbe, at de skønner på de muligheder, der bydes dem.

B Timefordelingsforslag 1992/93.

Klassetrin :	1	2	3	4	5	6	7	I alt
Dansk	10	9	7	7	6	5	5	49
Klassens time	1	1	1	1	1	1	1	7
Regning	4	4	4	3	3	4	4	26
Engelsk					3	3	3	9
Tysk							3	3
Klassetrin :	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	
Kristendom	1	1	1	1	1	1		6
Orientering			3	3	3			9
Biologi						2	2	4
Geografi						2	2	4
Historie						2	2	4
Fysik							2	2
Klassetrin :	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	
Idræt	1	2	2	2	2	1	1	11
Svømning				2	2			3
Musik	1	1	1	1	1			5
Formning	2	2	1	1	1			7
Håndarbejde				2				2
Sløjd					2			2
Hjemkundskab						2		2
P-idræt						- -	2	2
P-formning						- -	1	1
P-musik						- -	1	1
P-sløjd						- -	1	1
P-hjemkundskab						- -	1	1
Klassetrin :	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	
Støtte dansk	1	1	1					3
Støtte matematik	1	1	1					3
Specialtimer				- -	- -	- -	10	10
Frivillig musik				- -	- -	- -	1	1
Klassetrin :	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	
Elevtimer :	20	20	20	23	25	25	27	178

Antal elevskematimer: 160 — max 178 Lærertimer

Basisfag.	94
Natur/orienteringsfag	29
Praktisk/musiske fag	39
Støtte/special timer	16
I alt brugte lærertimer	178

Vikartimer 14 stk 'a 0,8	11,20
Bibliotek	6,98
Lærerskematimer	178,00
Til rådighed	196,18